

KULTUR & NÖJE

Kulturredaktör: Kattis Streberg, 0155-76755, kattis.streberg@sn.se
Nöjesredaktör: Jenny Palmqvist, 0155-76725, jenny.palmqvist@sn.se
Reporter i Trosa och Gnesta: Hanna Svensson, 0156-13652, hanna.svensson@sn.se

MISSA INTE!

Organisten och Oxelösundsbon Irina Söderberg ger konsert i S:t Botvids kyrka i kväll, lördag. Hon ger snart sin examenskonsert i Engelbrekts kyrka i Stockholm och publiken i Oxelösund får i kväll höra samma program, nämligen verk av Bach och de franska tonsättarna C.M Widor och L Vierne.

Annika Ström Melin

Europas svaga hjärta från Haag 1948 till Ungern 2014
 Dialogos förlag

EU-kommissionen kan enas om utformningen av glödlampor, men inte om mänskliga rättigheter, konstaterar Ulf-Göran Widqvist efter att ha läst Annika Ström Melins nya bok om Europas svaga hjärta.

FOTO: FREDRIK SANDBERG/TT

Demokratin i Europa kan inte tas för given

Först maten, sedan moralen, är klassisk politisk realism och opportunism. Eller med EU-verklighet: Först den inre marknaden, sedan mänskliga rättigheter. Med maten först har EU-kommissionen och Ministerrådet gjort mänskliga rättigheter till en kraftlös förhandlingsfråga. Det borde rimligen vara tvärtom: Utan moral ingen färdväg värd respekt.

Det menar Annika Ström Melin, Dagens Nyheters Brysselkorrespondent. Hon känner en gnagande oro över EU:s starka betoning på det ekonomiska samarbetet. Hon är också bekymrad över unionens oförmåga att se till att medlemsstater som kränker mänskliga rättigheter får kännbara straff: inte som idag tomma gester av fördömanden.

I sin bok "Europas svaga hjärta – Från Haag 1948 till Budapest 2014", tar hon oss i handen och leder oss pedagogiskt och lärorikt genom efterkrigstidens Europarörelse, en rörelse som hade demokrati och mänskliga rättigheter som ledstjärnor.

Att Europarörelsens fundament eroderar visar hon detaljrikt med det ungerska exemplet där hon radar upp den ungerska regeringens brott mot EU:s artikel 2 om mänskliga rättigheter. Ungerns starke man Viktor Orbán, just omvald till landets obestridda ledare, skrattar högt och ger EU-kommissionen fingret: Ostraffat!

Formellt kan rösträtten för ett medlemsland som allvarligt åsidosätter mänskliga värden dras in. Detta har aldrig skett i EU:s historia, trots brutala övergrepp på minoriteter i Italien, Ungern, Rumänien och Bulgarien. För att inte tala om medborgarens rättslöshet inför stat och domstolar i Ungern och Rumänien.

EU-kommissionen kan enas om utformningen av glödlampor, men inte om mänskliga rättigheter. Denna oförmåga är en av unionens akilleshälar som på sikt kan välta omkull hela unionsbygget, eller mindre dramatiskt uttryckt: minska unionens gemensamma nämnare så att bara det ekonomiska samarbetet återstår. En kapitalets

gemenskap där demokrati är en prissatt förhandlingsfråga.

EU är en ekonomisk jätte, men en politisk dvärg som tar sig haltande fram. Den byråkratiska överstatligheten växer, nationalismen likaså. Motsättningarna mellan unionsmedlemmar i nord och syd ökar dramatiskt. Kunskaperna om revanschismens och fattigdomens effekter under Europas nittonhundratals tycks bortblåsta. Förundrade och ibland förfärade åser EU-kommissionen och unionens ledande stater fascismens framväxt, oförmögna till analys och handling. EU:s ledarskap får vad det förtjänar: Medborgarna gör tummen ner och vänder ryggen till.

Ström Melin skriver, kanske som ett förebud: "När en rättstat bryter samman kan en regering använda sin övermakt till vad som helst. En stat som kränker människornas grundläggande rättigheter kommer också – förr eller senare – att utgöra ett hot mot andra länder."

Ulf-Göran Widqvist